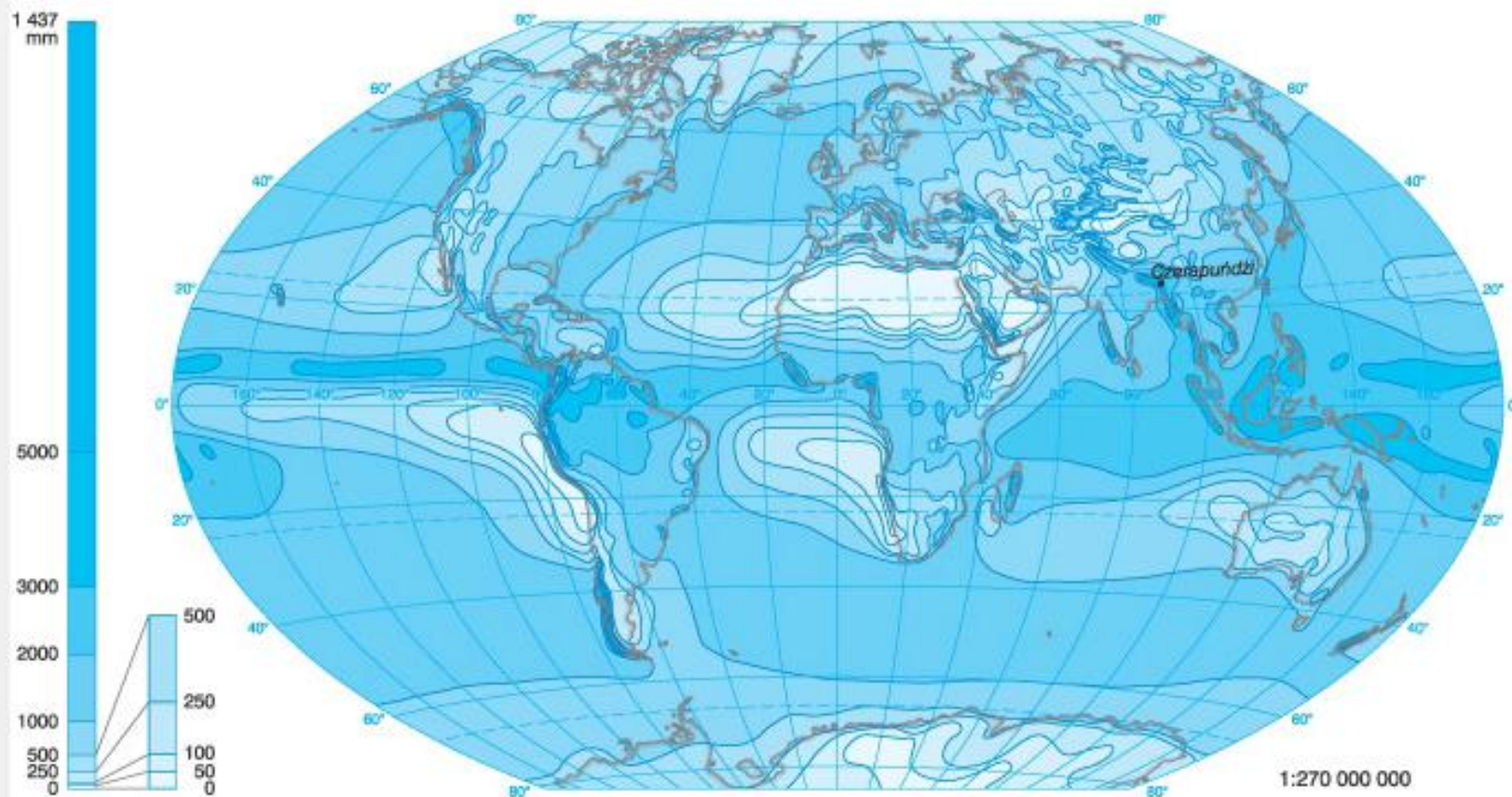

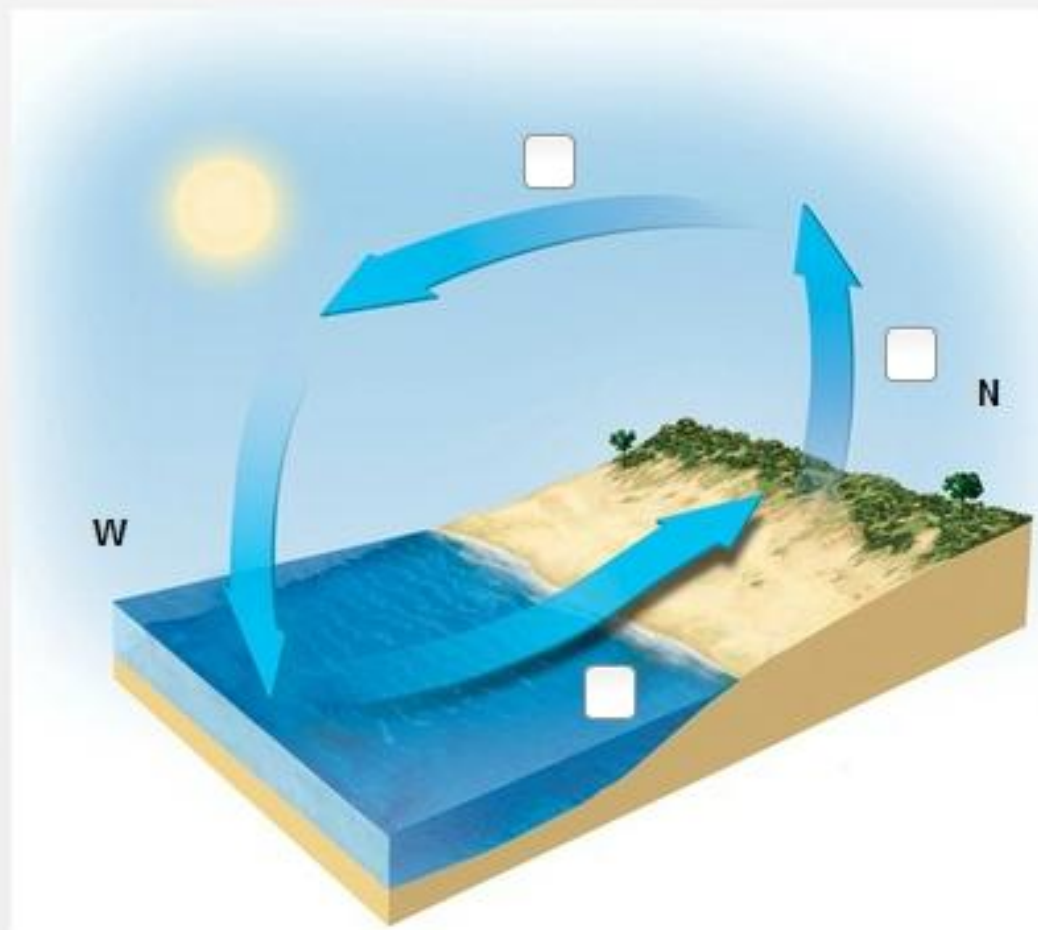
Mapa przedstawia roczne sumy opadów atmosferycznych na Ziemi. (1 p.)

Oceń na podstawie mapy, gdzie występują największe roczne sumy opadów atmosferycznych.

- Na Półwyspie Arabskim, w południowo-zachodniej Afryce, na Hawajach.
- W północnej Afryce, w środkowej Azji, na Grenlandii.
- U podnóża Himalajów, na wyspach Archipelagu Malajskiego, na Nizinie Amazonki.
- We wschodniej części Madagaskaru, w zachodniej Australii, w strefie równikowej Pacyfiku.

Uzupełnij opis rysunku bryzy dziennej właściwymi informacjami. Wstaw cyfry w odpowiednich miejscach. (3 p.)

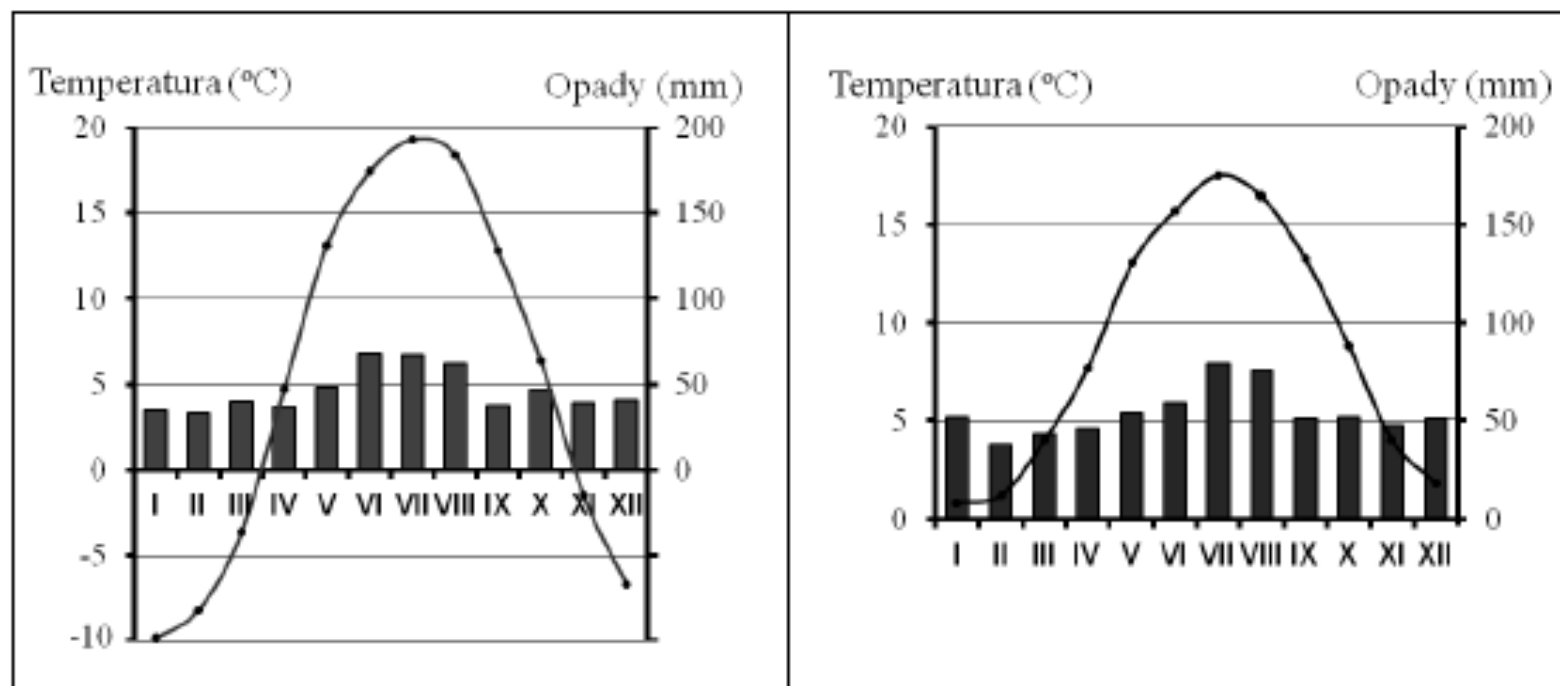
1. Powietrze przemieszcza się w stronę morza, ochładza się, a następnie opada. Nad morzem powstaje wyż (W).
2. Powietrze przemieszcza się w kierunku lądu, ochładza się, a następnie opada. Nad lądem powstaje wyż (W).
3. Suche, zimne powietrze przemieszcza się z lądu w stronę morza.
4. Chłodne i wilgotne powietrze przemieszcza się znad morza w stronę lądu.
5. W dzień powierzchnia lądowa nagrzewa się szybciej niż woda, dlatego cieplejsze powietrze nad lądem unosi się. To powoduje spadek ciśnienia – nad lądem tworzy się niż (N).
6. W nocy woda oddaje ciepło wolniej niż ląd. Nagrzane od morza powietrze unosi się – nad morzem tworzy się niż (N).

Zadanie 22.

Na wykresach przedstawiono średnią miesięczną temperaturę powietrza i miesięczne sumy opadów dla stacji meteorologicznych Kursk (Rosja) i Hanower (Niemcy).

Kursk 234 m n.p.m. 51°42'N, 36°12'E

Hanower 52 m n.p.m. 52°23'N, 9°44'E

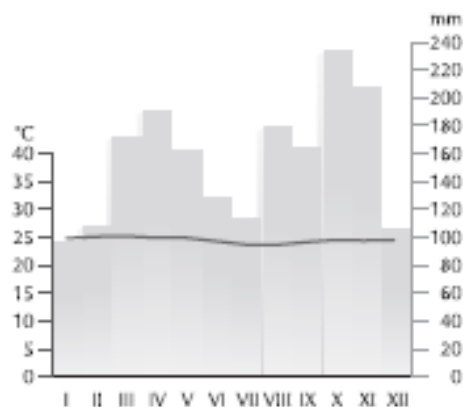
Na podstawie: B. Pydziński, S. Zając, *Klimatologia w szkole*, Warszawa 1980.

Które stwierdzenie najlepiej wyjaśnia różnicę między klimatem Kurska a Hanoweru? Wybierz odpowiedź spośród podanych.

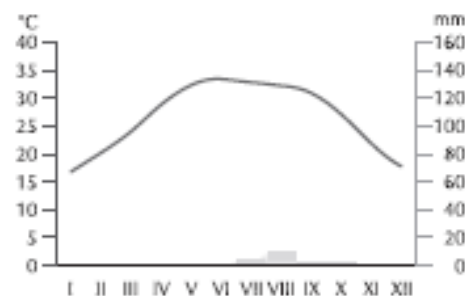
- A. Im większa odległość od równika, tym mniejsza roczna suma opadów.
- B. Im większa wysokość bezwzględna, tym większa roczna suma opadów.
- C. Im dalej od morza w głąb lądu, tym większa roczna amplituda temperatury.
- D. Im większa wysokość Słońca nad horyzontem, tym wyższa średnia roczna temperatura powietrza.

Poniższe klimatogramy sporządzono dla dwóch wybranych stacji.

A

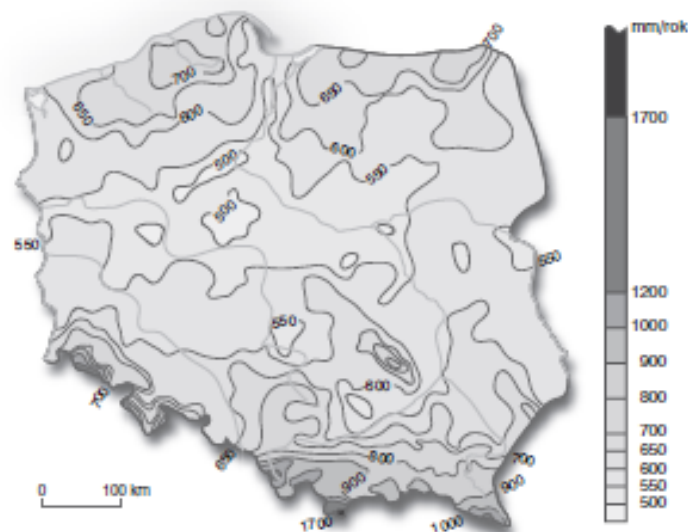

B

Przeanalizuj te kartogramy, a następnie oceń prawdziwość zdań. Zaznacz literę P (zdanie prawdziwe) lub literę F (zdanie fałszywe).

W miejscowości B roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 100 mm.	P	F
W miejscowości A opady atmosferyczne występują cały rok.	P	F
W miejscowości A średnia miesięczna temperatura powietrza najchłodniejszego miesiąca nie przekracza 20°C.	P	F
Miejscowość A znajduje się w strefie klimatów podzwrotnikowych.	P	F
Miejscowość B jest położona w strefie klimatów zwrotnikowych.	P	F

Poniższa mapa przedstawia rozkład opadów atmosferycznych w Polsce w ciągu roku.

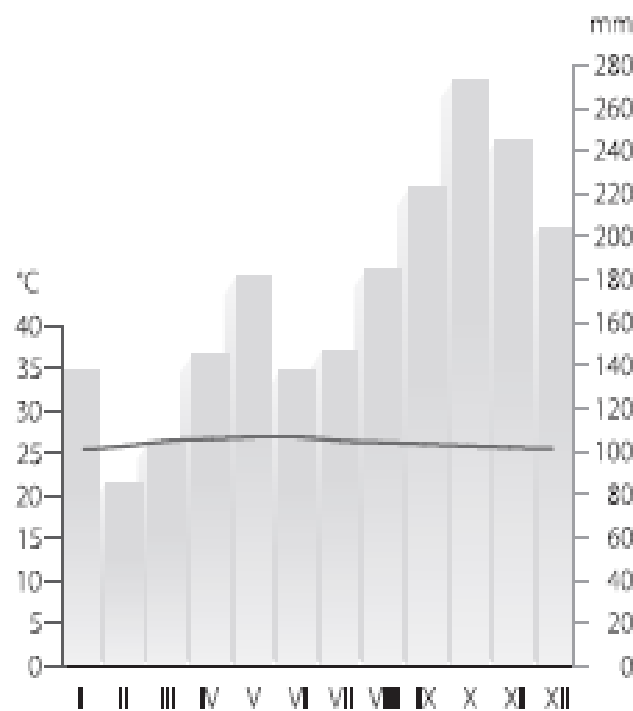
Oceń na podstawie mapy prawdziwość zdań dotyczących opadów atmosferycznych w Polsce. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

Najniższa wartość izohiety wynosi 550 mm.	P	F
Najwyższa wartość izohiety wynosi 1750 mm.	P	F
Sudety to obszar o najwyższej sumie opadów w Polsce.	P	F
Najniższa suma opadów atmosferycznych występuje na Pojezierzu Kujawskim.	P	F

Zadanie 20.

Zaznacz nazwę strefy klimatycznej, dla której charakterystyczny jest podany klimatogram.

- A. strefa klimatów umiarkowanych
- B. strefa klimatów zwrotnikowych
- C. strefa klimatów podzwrotnikowych
- D. strefa klimatów równikowych

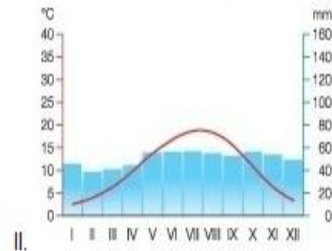
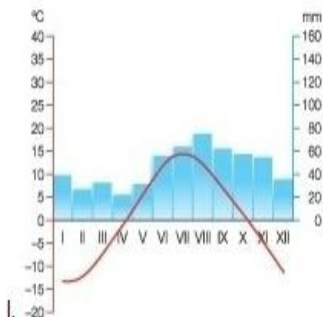

Stacje
 A. Murmańsk B. Rovaniemi C. Ateny D. Paryż E. Saratów F. Warszawa

Strefa klimatyczna
 a. Podzwrotnikowy śródziemnomorski b. Umiarkowany chłodny c. Umiarkowany ciepły kontynentalny

Klimatogramy

Fotografie stref roślinnych

F1

F2

F3

Zaznacz prawidłowe dokończenia zdań dotyczących jednego z typów wiatru. (5 p.)

1. Wiatr okresowo zmienny, wiejący latem znad oceanu w kierunku lądu, a zimą z lądu w stronę oceanu, to

- bryza.   pasat.   halny.   monsun.

2. Latem wiatr ten przynosi masy powietrza, które powodują

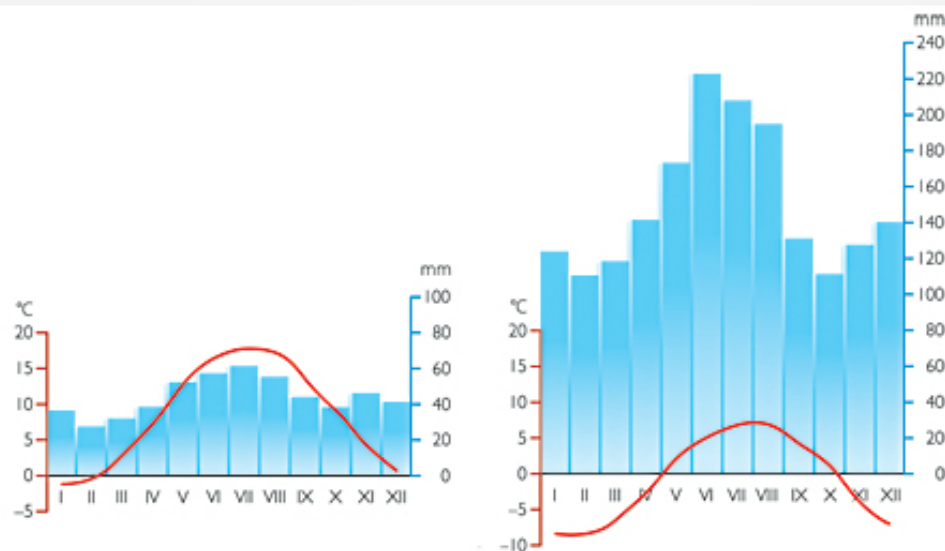
- obfite opady deszczu.   suszę.   mgłę.   słoneczną pogodę.

3. Wiatr ten jest charakterystyczny dla obszarów

- południowej Europy.
 południowo-wschodniej Azji.
 południowej Australii.
 południowo-zachodniej Ameryki Północnej.

Podpisz klimatogramy nazwami (1–3) stacji klimatycznych. Następnie wpisz znak X przy właściwych odpowiedziach, tak aby zdania były prawdziwe. (4 p.)

1 2 3

1 2 3

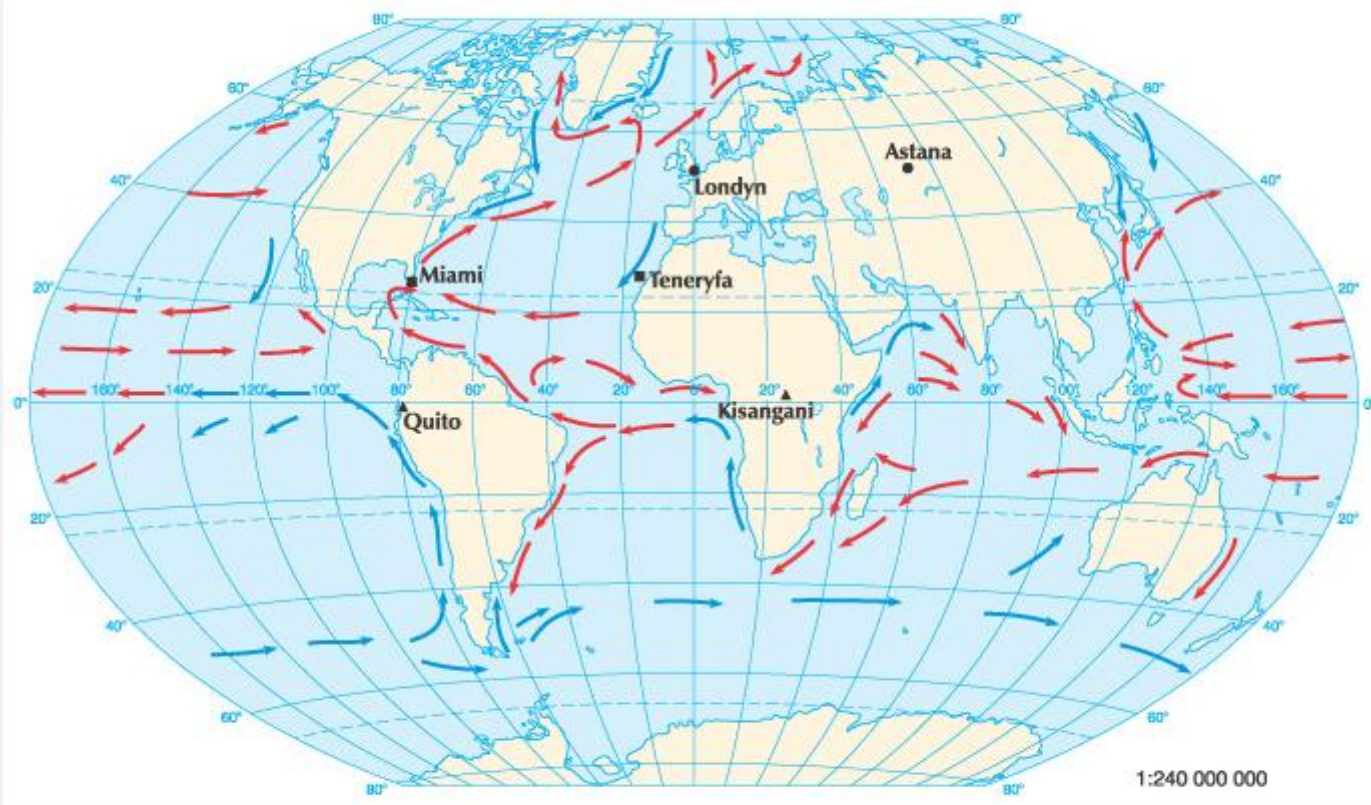
1. Kasprowy Wierch 49°14'N, 19°59'E (1988 m n.p.m.)
2. Suwałki 54°06'N, 22°56'E (180 m n.p.m.)
3. Szczecin 53°24'N, 14°37'E (1 m n.p.m.)

a) Klimat Polski określa się jako umiarkowany ciepły kontynentalny / przejściowy / morski. Łagodzący wpływ m powietrza znad Atlantyku najbardziej zaznacza się na obszarach północno-zachodniej / południowo-wschodniej części kraju.

b) Rozmieszczenie opadów odznacza się dużym zróżnicowaniem. Największe sumy opadów obserwuje się na pojezierzach / w górach. Najwyższe sumy opadów atmosferycznych są charakterystyczne dla miesięcy zimowych / letnich.

c) Najzimniejszym miesiącem jest przeważnie grudzień / styczeń, a najcieplejszym – czerwiec / lipiec.

Na mapie rozkładu ciepłych i zimnych prądów morskich zaznaczono sześć miejsc. (3 p.)

Dopasuj do poszczególnych cech klimatu (1–3) nazwę miejsca (A–F) i czynnik klimatotwórczy (I–III), który w znacznym stopniu wpływa na jego klimat.

Cecha klimatu	Miejscowość	Czynnik klimatotwórczy
1. większa roczna suma opadów	☐ A ☐ B	☐ I ☐ II ☐ III
2. większa roczna amplituda temperatury powietrza	☐ C ☐ D	☐ I ☐ II ☐ III
3. wyższa średnia roczna temperatura powietrza	☐ E ☐ F	☐ I ☐ II ☐ III

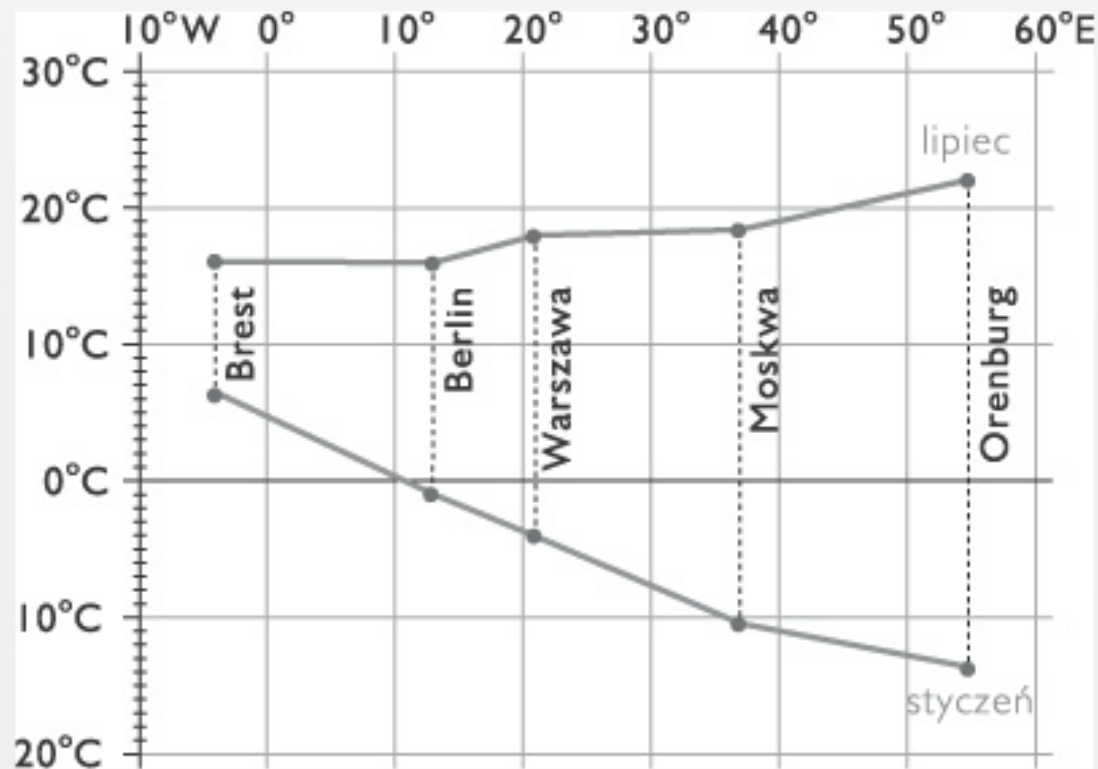
Miejscowości:

- A. Miami (4 m n.p.m.)   B. Tenerifa (46 m n.p.m.)
 C. Astana (353 m n.p.m.)   D. Londyn (46 m n.p.m.)
 E. Quito (2812 m n.p.m.)   F. Kisangani (418 m n.p.m.)

Czynniki klimatotwórcze:

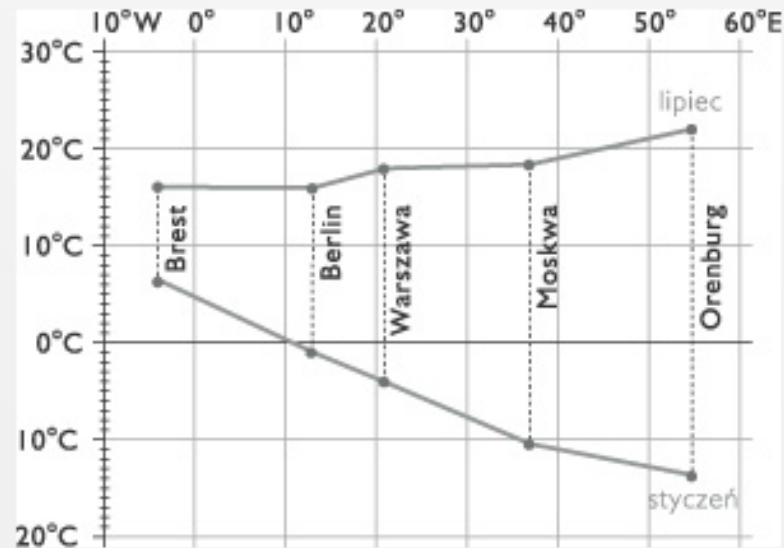
- I. rodzaje prądów morskich
 II. wysokość n.p.m.
 III. odległość od mórz i oceanów

Na wykresie zobrazowano wpływ jednego z czynników klimatotwórczych na przebieg temperatury stycznia i lipca w Europie. Czynnikiem tym jest (1 p.)

- szerokość geograficzna.
- wysokość nad poziomem morza.
- działalność człowieka.
- odległość od morza.
- prądy morskie.

Na ilustracji przedstawiono średnie miesięczne wartości temperatury powietrza w styczniu i lipcu w wybranych miastach Europy. (4 p.)

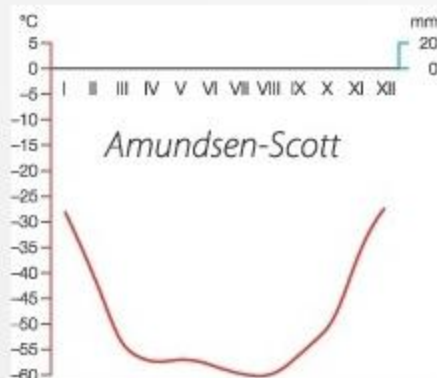
Przyporządkuj na podstawie ilustracji miejscowość do cechy klimatu. Zaznacz odpowiednie miejsce w tabeli.

Cecha klimatu	Miejscowość				
	Brest	Berlin	Warszawa	Moskwa	Orenburg
1. Średnia temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca wynosi powyżej 20°C.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Średnia roczna amplituda temperatury jest tu najmniejsza.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca wynosi -10°C.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Średnia roczna amplituda temperatury wynosi 22°C.	☐	☐	☐	☐	☐

Określ, do którego obszaru odnoszą się klimatogramy. Następnie oceń, czy zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe. (8 p.)

Stacja A

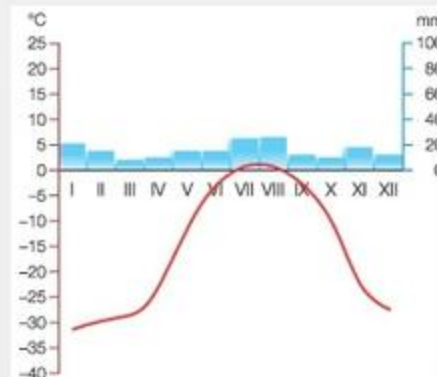
- Arktyka
- wybrzeże Antarktydy
- wewnątrz Antarktydy

Stacja B

- Arktyka
- wybrzeże Antarktydy
- wewnątrz Antarktydy

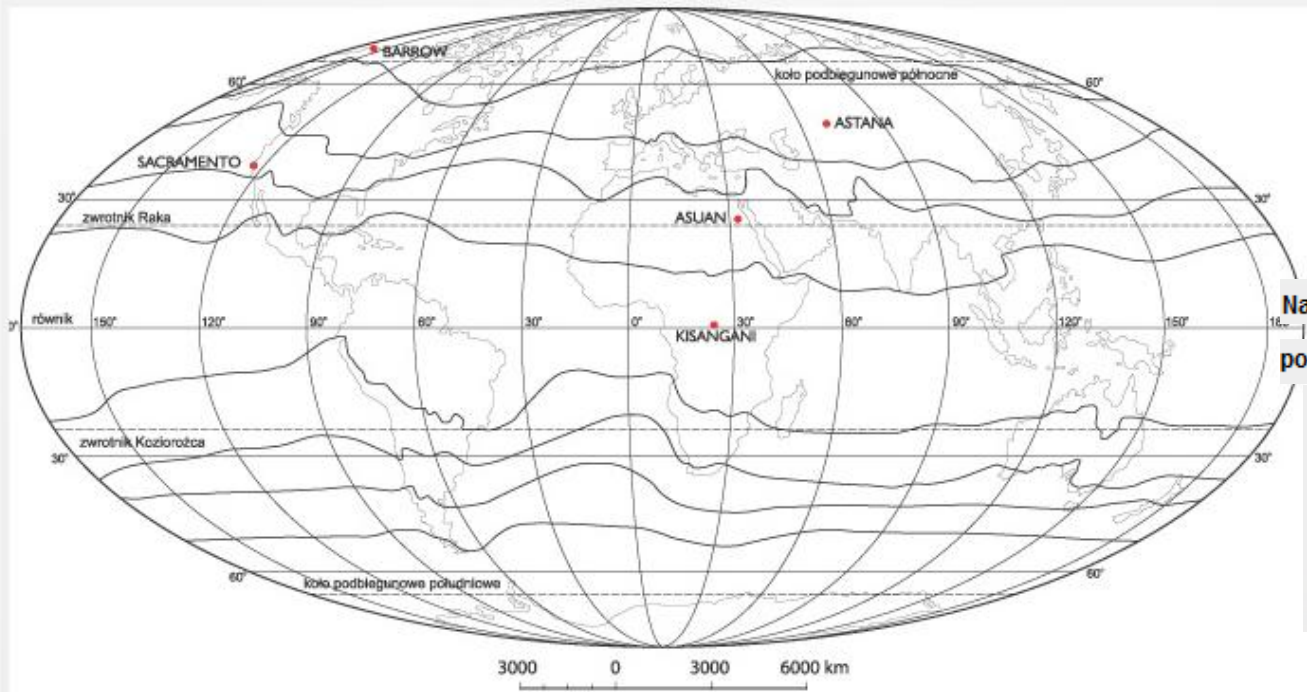
Stacja C

- Arktyka
- wybrzeże Antarktydy
- wewnątrz Antarktydy

- a) Stacja B ma najmniejszą roczną amplitudę temperatury powietrza. Prawda Fałsz
- b) Stacja B ma zbliżoną wartość rocznej amplitudy temperatury powietrza do stacji A. Prawda Fałsz
- c) Najwyższa średnia miesięczna temperatura powietrza odnotowana na stacji A wynosiła -60°C. Prawda Fałsz
- d) Stacja C ma niższą roczną sumę opadów atmosferycznych niż stacja B. Prawda Fałsz
- e) Na stacji B najwyższe sumy opadów atmosferycznych występują w najcieplejszych miesiącach. Prawda Fałsz

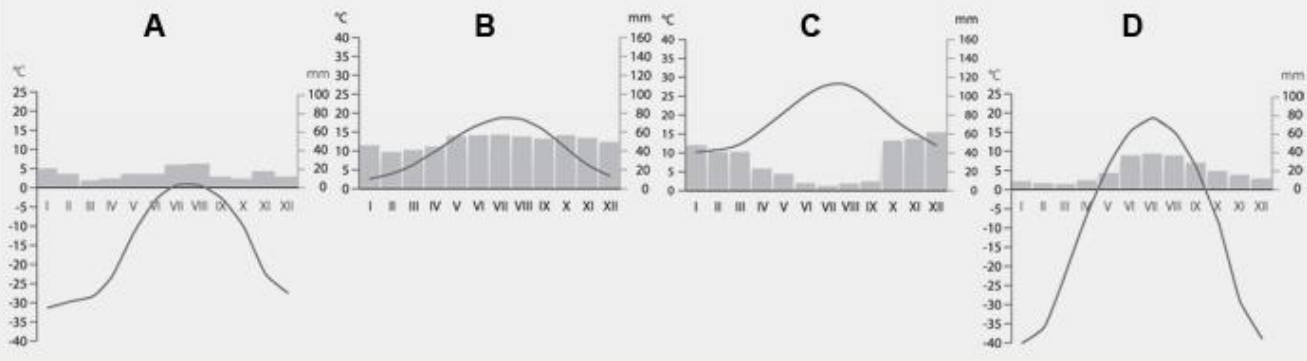
Mapa przedstawia granice stref klimatycznych. Zaznaczono na niej pięć miejscowości. (2 p.)

Na podstawie mapy i diagramów klimatycznych dokończ poniższe zdania, wybierając odpowiedź spośród podanych.

1. W strefie klimatów umiarkowanych znajduje się

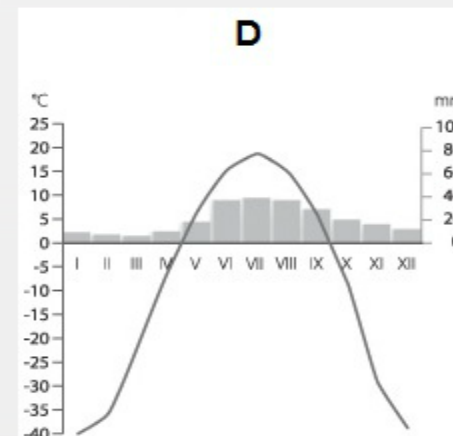
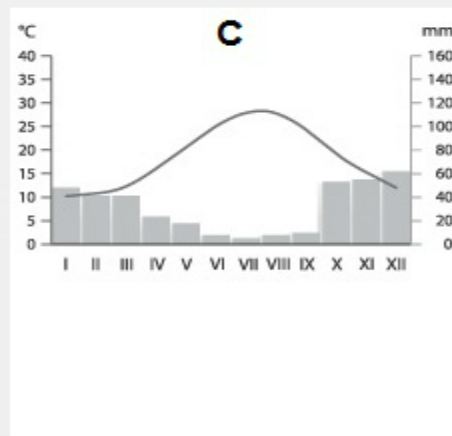
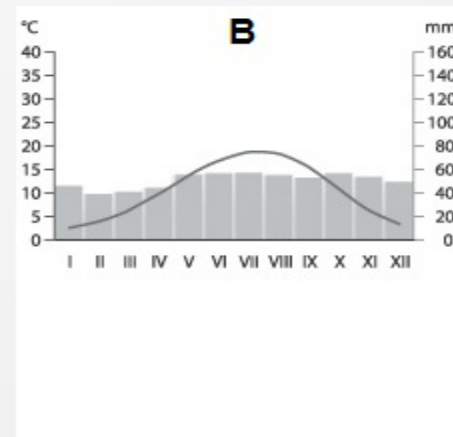
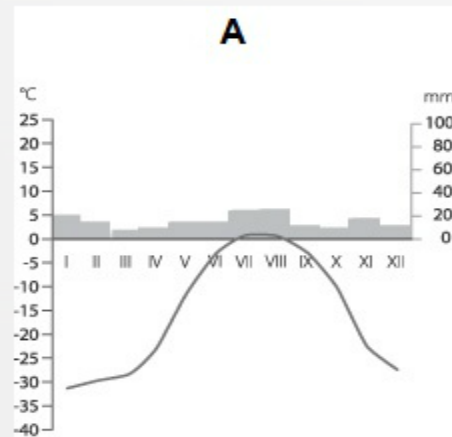
- Sacramento.
- Kisangani.
- Asuan.
- Astana.

2. Diagram sporządzony dla miejscowości położonej w klimacie polarnym oznaczono literą

- A.
- B.
- C.
- D.

Diagramy klimatyczne oznaczone literami A–D zostały wykonane dla czterech miejscowości o różnych typach klimatu, położonych na półkuli północnej. Wpisz znak „X” przy oznaczeniu wykresu, który odpowiada poniższemu opisowi. (5 p.)

Brak klimatycznego lata.

Największa roczna amplituda temperatury powietrza.

Najwyższa średnia roczna temperatura powietrza.

Najlepsze warunki do wypoczynku wakacyjnego, czyli ciepła i sucha pogoda latem.

Opady rozłożone równomiernie w ciągu roku.

	A	B	C	D
Brak klimatycznego lata.	☐	☐	☐	☐
Największa roczna amplituda temperatury powietrza.	☐	☐	☐	☐
Najwyższa średnia roczna temperatura powietrza.	☐	☐	☐	☐
Najlepsze warunki do wypoczynku wakacyjnego, czyli ciepła i sucha pogoda latem.	☐	☐	☐	☐
Opady rozłożone równomiernie w ciągu roku.	☐	☐	☐	☐

Tabela zawiera średnie wieloletnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów atmosferycznych dla pewnej miejscowości. (4 p.)

Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Średnia temperatura powietrza (w °C)	-0,7	0,0	3,5	7,9	1,1	16,4	18,0	17,2	13,6	8,8	3,8	0,6
Suma opadów (w mm)	44,6	36,6	34,1	43,7	51,2	7,2	65,9	64,9	44,9	43,2	46,3	46,7

1. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi

- 18°C   9,3°C   8,5°C

2. Średnia roczna amplituda temperatury wynosi

- 18,7°C   17,3°C   8,5°C

3. Roczna suma opadów wynosi

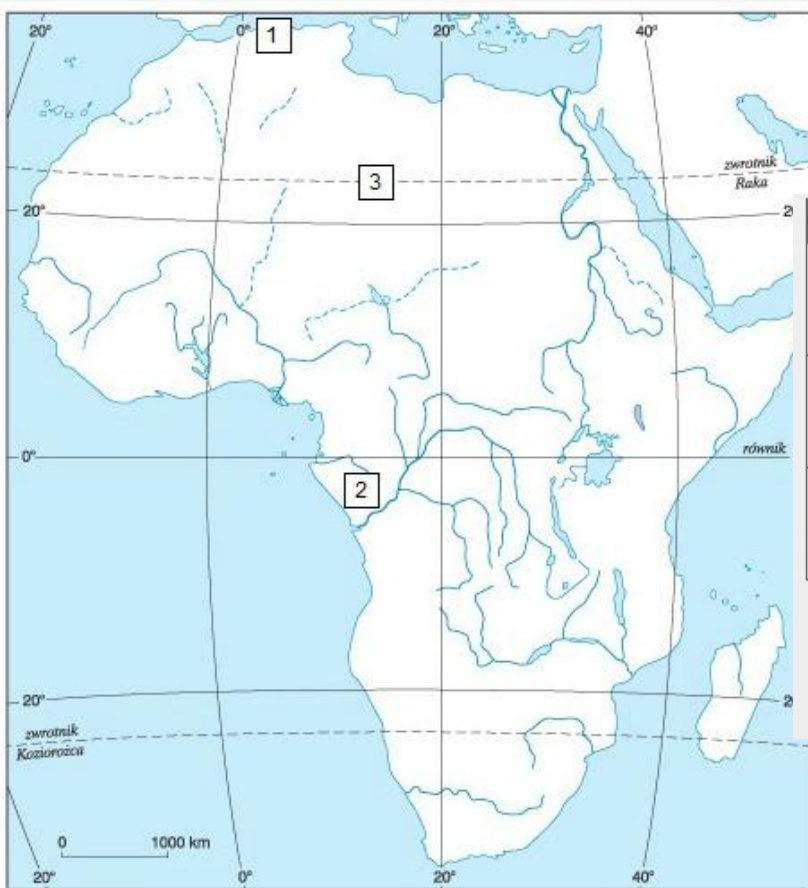
- 149,18 mm   66,55 mm   590,2 mm

4. Z obliczeń wykonanych w punktach 1–3 wynika, że miejscowość, dla której dane klimatyczne zawarto w tabeli, jest położona w strefie klimatów

- podzwrotnikowych.   umiarkowanych.   okołobiegunowych.

Na mapie Afryki zaznaczono 3 punkty (1,2,3). Przyporządkuj do nich współrzędne geograficzne, nazwy stref klimatycznych, w których się znajdują, oraz zdjęcia pasujące do danego miejsca. Zaznacz odpowiednie miejsca w tabeli. (4 p.)

	Współrzędne geograficzne	Klimat	Cecha klimatu	Strefa roślinności
1	☐ A ☐ B ☐ C	☐ I ☐ II ☐ III	☐ a ☐ b ☐ c	☐ F1 ☐ F2 ☐ F3
2	☐ A ☐ B ☐ C	☐ I ☐ II ☐ III	☐ a ☐ b ☐ c	☐ F1 ☐ F2 ☐ F3
3	☐ A ☐ B ☐ C	☐ I ☐ II ☐ III	☐ a ☐ b ☐ c	☐ F1 ☐ F2 ☐ F3

Współrzędne geograficzne

- A. 36°47'N, 3°03'E
- B. 23°27'N, 15°E
- C. 1°10'S, 15°E

Strefa klimatyczna

- I. Klimat zwrotnikowy suchy
- II. Klimat podzwrotnikowy
- III. Klimat równikowy

Cecha klimatu

- a. Pora deszczowa i sucha
- b. Niewielka roczna amplituda temperatury powietrza
- c. Roczne sumy opadów nieprzekraczające 50 mm

Strefa roślinności

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 3

1. Największa różnorodność gatunkowa roślin i zwierząt występuje w formacji roślinnej, którą przedstawia

- fotografia 1.
- fotografia 2.
- fotografia 3.

2. W najsurowszym klimacie występuje roślinność przedstawiona na

- fotografii 1.
- fotografii 2.
- fotografii 3.

Dopasuj strefę klimatyczną i typ gleby do poszczególnych stref roślinnych. (4 p.)

Strefa roślinna	Strefa klimatyczna	Typ gleby
roślinność śródziemnomorska	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV
sawanna	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV
tajga	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV
tundra	☐ A ☐ B ☐ C ☐ D	☐ I ☐ II ☐ III ☐ IV

Strefy klimatyczne:

- A – strefa klimatów okołobiegunowych
- B – strefa klimatów podzwrotnikowych
- C – strefa klimatów równikowych
- D – strefa klimatów umiarkowanych

Typy gleb:

- I – bielcowe
- II – cynamonowe
- III – czerwonoziemy
- IV – tundrowe

Fot. 1.

Fot. 2.

Fot. 3.

Fot. 4.

1. Fotografia 3. przedstawia

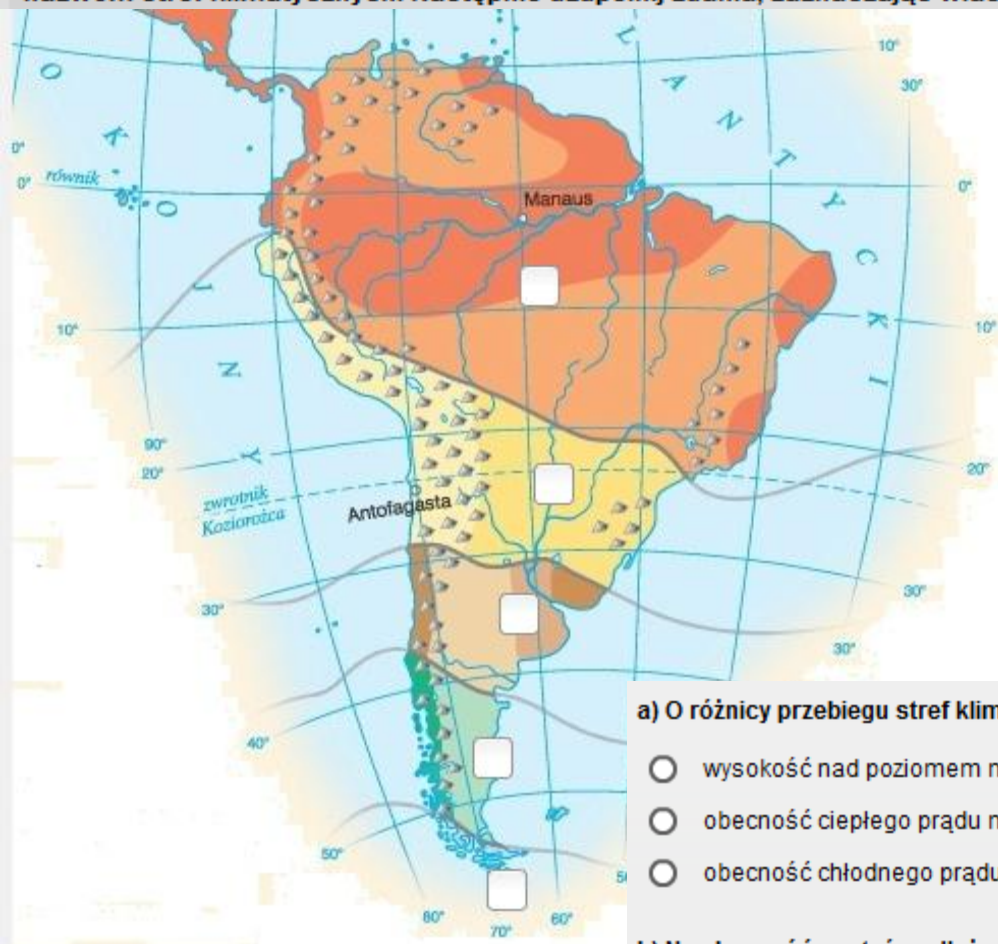
- sawannę.
- pustynię.
- step.
- tundrę.

2. Kolejność fotografii ułożonych według stref roślinnych występujących w porządku od równika do bieguna to

- 4-3-2-1
- 2-1-3-4
- 1-2-4-3
- 3-4-1-2

Mapa przedstawia strefy klimatyczne Ameryki Południowej. Wpisz we właściwe miejsca na mapie litery odpowiadające nazwom stref klimatycznych. Następnie uzupełnij zdania, zaznaczając właściwe odpowiedzi. (4 p.)

- A. Strefa klimatów umiarkowanych
- B. Strefa klimatów okołobiegunowych
- C. Strefa klimatów podzwrotnikowych
- D. Strefa klimatów równikowych
- E. Strefa klimatów zwrotnikowych

a) O różnicy przebiegu stref klimatycznych wzdłuż 20°S zdecydowała

- wysokość nad poziomem morza.
- obecność ciepłego prądu morskiego na zachodzie i chłodnego na wschodzie.
- obecność chłodnego prądu morskiego na zachodzie i ciepłego na wschodzie.

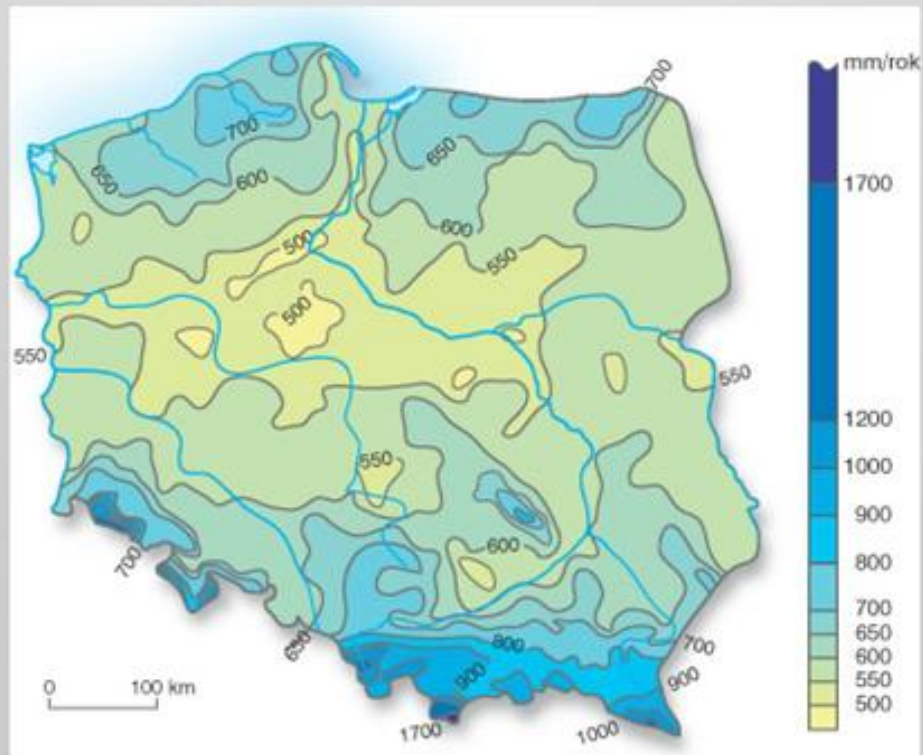
b) Na obecność pustyń wzdłuż zachodniego wybrzeża Ameryki Południowej ma wpływ

- ciepły Prąd Brazylijski.
- zimny Prąd Peruwiański.
- zimny Prąd Kalifornijski.

c) Różnica stref klimatycznych między północnymi a południowymi krańcami Ameryki Południowej wynika z

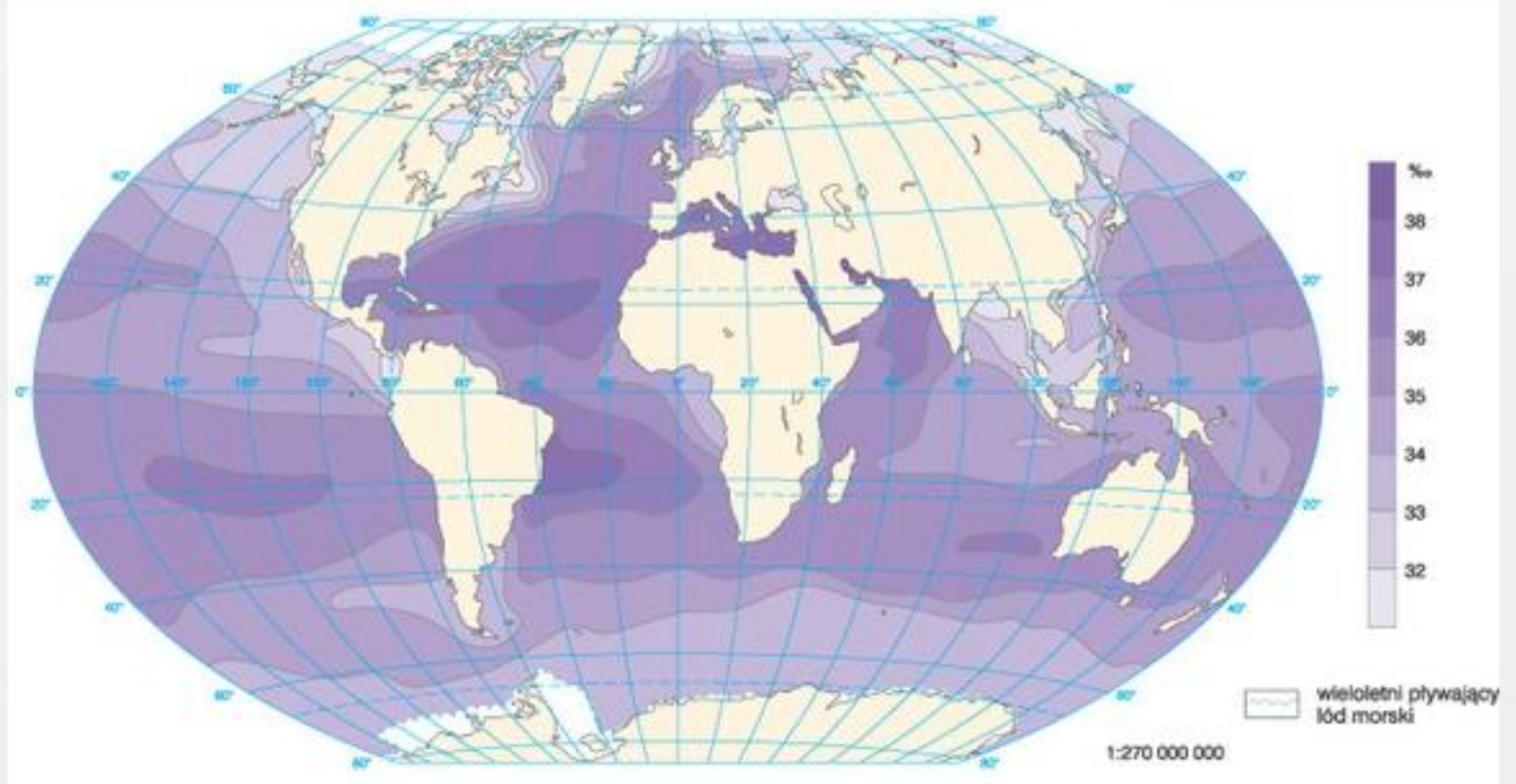
- różnicy szerokości geograficznej.
- różnicy ukształtowania terenu.
- odległości od oceanu.

Poniższa mapa przedstawia rozkład opadów atmosferycznych w Polsce w ciągu roku. (2 p.)

Oceń na podstawie mapy prawdziwość zdań dotyczących opadów atmosferycznych w Polsce. Wybierz P, jeśli zdanie prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Najniższa wartość izohiety wynosi 550 mm.	☐ P	☐ F
Najwyższa wartość izohiety wynosi 1750 mm.	☐ P	☐ F
Sudety to obszar o najwyższej sumie opadów w Polsce.	☐ P	☐ F
Najniższa suma opadów atmosferycznych występuje na Pojezierzu Kujawskim.	☐ P	☐ F

Zaznacz właściwe dokończenia zdań.

1. Treść powyższej mapy została przedstawiona za pomocą metody

- kartogramu. izolinii. kartodiagramu. sygnaturowej.

2. Z mapy możemy odczytać, że największe zasolenie występuje w strefie

- zwrotnikowej. okołobiegunowej. równikowej.

1

Zadanie 24

Fotografia przedstawia pewną formę rzeźby terenu. (3 p.)

Rozpoznaj przedstawioną na fotografii formę rzeźby terenu. Dokończ poniższe zdania, wybierając odpowiedź spośród podanych.

a) Przedstawiona na fotografii forma terenu to

- klif. mierzeja. wydma. pradolina.

b) Jednym z przykładów występowania tego typu form terenu jest

- Wyspa Wolin. Jezioro Mamry. Pradolina Warszawsko-Berlińska. Półwysep Helski.

c) Formy tego typu są charakterystyczne dla

- pobrzeży. pojezierzy. nizin. wyżyn.

5

Zadanie 5

Zdjęcie przedstawia fragment koryta rzecznego. (2 p.)

korazja

abrazja

erozja

wietrzenie

akumulacja

spęływanie

Do brzegów rzeki oznaczonych literami A i B dopasuj nazwę procesu, który tam zachodzi.

A.

B.

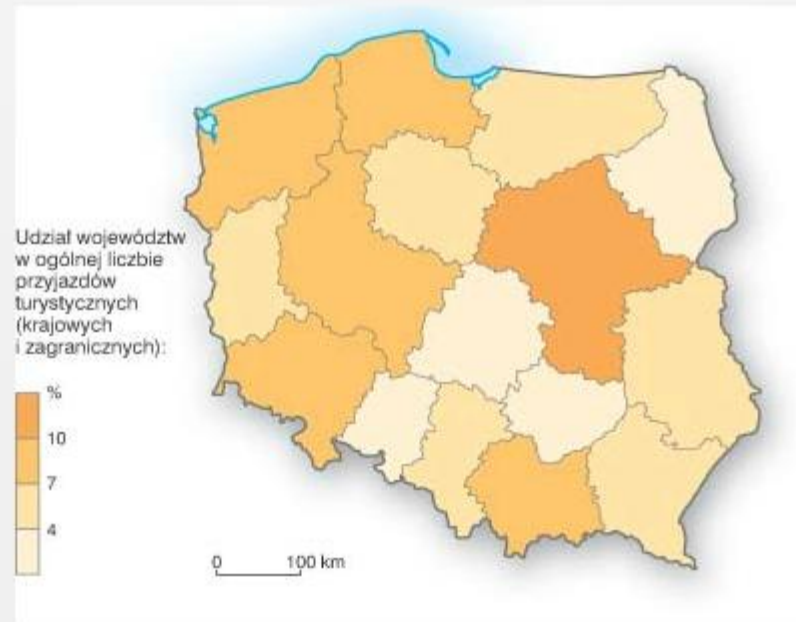
Jan chce sporządzić mapę swojego powiatu, która będzie przedstawiała obiekty sportowe. Wybrał już rodzaje obiektów: stadiony i boiska sportowe, lodowiska, hale sportowe, pływalnie kryte i otwarte oraz pozostałe obiekty. Jaką metodę kartograficzną powinien wykorzystać do wykonania swojej mapy? (1 p.)

- Metodę izolinii.
- Metodę kartodiagramu.
- Metodę kartogramu.
- Metodę kropkową.
- Metodę sygnaturową.

Janek znalazł dwie mapy. Ponieważ na obydwu była zapisana tylko skala liczbowa, Janek postanowił zapisać skale w postaci mianowanej. Tabela zawiera próby zamiany skali. Pomóż Jankowi wybrać prawidłowe zapisy. Każdej skali liczbowej przyporządkuj odpowiednią skalę mianowaną. (2 p.)

Skala liczbowa	Skala mianowana
1:4 000 000	☐ 1 cm – 40 km ☐ 1 cm – 55 km ☐ 1 cm – 40 m
1:50 000	☐ 1 cm – 0,5 km ☐ 1 cm – 5,5 cm ☐ 1 cm – 1 km

Maciek przygotowuje projekt dotyczący ruchu turystycznego w Polsce w latach 2000–2010. Do swojej prezentacji przygotował m.in. mapę przedstawiającą udział województw w ogólnej liczbie przyjazdów turystycznych. (2 p.)

1. Mapa przygotowana przez Macieka została wykonana metodą

- izolinii.
- kartodiagramu.
- kartogramu.
- sygnaturową.

2. Tą samą metodą kartograficzną Maciek mógłby również przedstawić

- rodzaje miejsc noclegowych w Polsce.
- rozmieszczenie zabytków architektury gotyckiej w województwach.
- polskie obiekty na Liście światowego dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego UNESCO.
- wpływy z turystyki (np. w USD/os.) w poszczególnych województwach.

Odcinki zaznaczone na poniższej podziałce liniowej mają długość 1 cm. (1 p.)

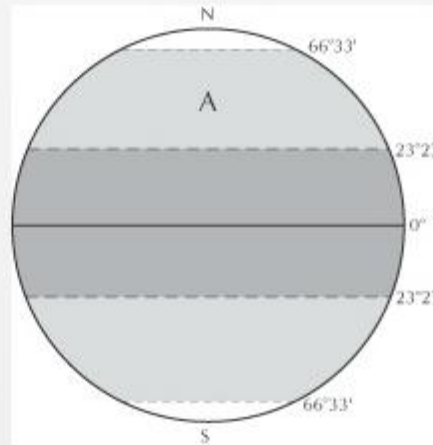

Skala ta, gdy zapiszemy ją jako liczbową, będzie miała postać

- 1:15.
- 1:150.
- 1:1 500.
- 1:1 500 000.

Na rysunku przedstawiono strefy oświetlenia Ziemi, a jedną z nich oznaczono literą A. (2 p.)

a) W strefie zaznaczonej na rysunku

- Słońce nigdy nie góruje w zenicie. Latem dzień jest długi, a noc – krótka; zimą jest odwrotnie. 21 marca rozpoczyna się tutaj astronomiczna i kalendarzowa wiosna.
- W każdym punkcie Słońce góruje w zenicie dwa razy w roku, a na jej granicach – raz w roku.
- Wysokości Słońca nad horyzontem w momencie górowania są niewielkie. Występuje tu zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej.
- Słońce nigdy nie góruje w zenicie. Latem dzień jest długi, a noc – krótka; zimą jest odwrotnie. 23 września rozpoczyna się tutaj kalendarzowa wiosna.

b) Na rysunku literą A oznaczono strefę

- umiarkowaną południową.
- podbiegunową północną.
- umiarkowaną północną.
- międzyzwrotnikową.

Zdjęcie przedstawia fragment koryta rzecznego. (2 p.)

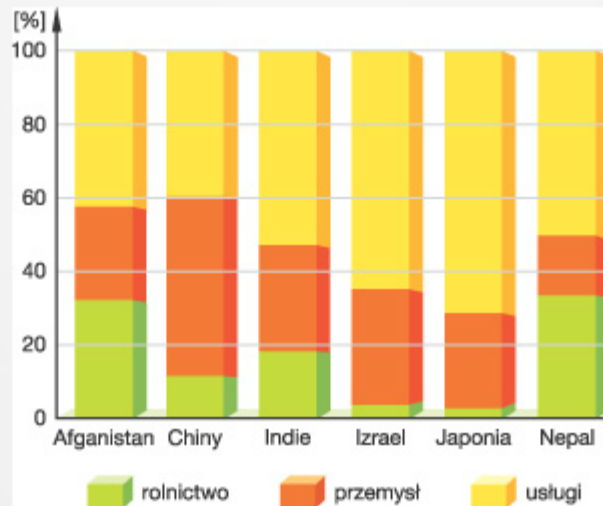
Dokończ poniższe zdania, wybierając odpowiedź spośród podanych.

1. Formy widoczne na fotografii to

- meandry.
- moreny.
- klify.
- grzyby skalne.
- mierzeje.

2. Elementy doliny rzecznej przedstawione na fotografii są charakterystyczne dla

- górnego odcinka rzeki.
- środkowego odcinka rzeki.
- dolnego odcinka rzeki.

- a) Na podstawie wykresu można stwierdzić, że Japonia i Izrael należą do krajów A / B.
- b) Państwa takie, jak Korea Południowa, Singapur, Tajwan, które w XX wieku z rolniczych przekształciły się w nowoczesne i uprzemysłowione, nazywamy C / D / E.
- c) Zbiory ryżu przedstawia fotografia F / G. Przedstawieni na niej rolnicy zamieszkują Azję H / I.
- d) Jednym z najszybciej rozwijających się państw na świecie są J / K.

A. słabo rozwiniętych   B. wysoko rozwiniętych
 C. krajami naftowymi   D. krajami zrzeszonymi w OPEC   E. azjatyckimi tygrysami

F.

G.

H. północną   I. południowo-wschodnią
 J. Chiny   K. Indie

Zaznacz spośród podanych informacji i zdjęć tylko te, które się odnoszą do Brazylii. (6 p.)

- Amazonia to największy na świecie kompleks wilgotnych lasów równinowych.
- Wskaźnik urbanizacji tego państwa kształtuje się na poziomie 75%.
- Poza kawą na plantacjach uprawia się tu również trzcinę cukrową.
- Dolina Krzemowa jest największym, a zarazem najstarszym ośrodkiem high-tech na świecie.

Zaznacz nazwę typu wybrzeża przedstawionego na fotografii oraz nazwę kraju europejskiego, w którym takie wybrzeże występuje. (5 p.)

1.

Wybrzeże

- fiordowe
- klifowe
- dalmatyńskie
- lagunowe
- szkierowe

Kraj

- Finlandia
- Wielka Brytania
- Chorwacja
- Włochy
- Norwegia

2.

Wybrzeże

- fiordowe
- klifowe
- dalmatyńskie
- lagunowe
- szkierowe

Kraj

- Finlandia
- Wielka Brytania
- Chorwacja
- Włochy
- Norwegia

3.

Wybrzeże

- fiordowe
- klifowe
- dalmatyńskie
- lagunowe
- szkierowe

Kraj

- Finlandia
- Wielka Brytania
- Chorwacja
- Włochy
- Norwegia

4.

Wybrzeże

- fiordowe
- klifowe
- dalmatyńskie
- lagunowe
- szkierowe

Kraj

- Finlandia
- Wielka Brytania
- Chorwacja
- Włochy
- Norwegia

5.

Wybrzeże

- fiordowe
- klifowe
- dalmatyńskie
- lagunowe
- szkierowe

Kraj

- Finlandia
- Wielka Brytania
- Chorwacja
- Włochy
- Norwegia

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe. (9 p.)

	Prawda	Falsz
1) Polska sieć kolejowa charakteryzuje się przestarzałymi systemami sterowania ruchem kolejowym i złym stanem torowisk, co powoduje ograniczenia prędkości pociągów.	☐	☐
2) Tereny zurbanizowane odznaczają się niewielką gęstością dróg o trwałej nawierzchni.	☐	☐
3) W 2009 roku w Polsce na 100 km ² przypadało średnio 83 km dróg publicznych o twardej nawierzchni.	☐	☐
4) Wiele dróg jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga generalnego remontu.	☐	☐
5) W Polsce pod koniec 2009 roku użytkowanych było zaledwie 840 km autostrad i 480 km dróg ekspresowych.	☐	☐
6) Transport przesyłowy obejmuje sieć rurociągów służących do przesyłu ropy naftowej, gazu ziemnego i wody oraz linie elektryczne.	☐	☐
7) Transport wodny jest nieekonomiczny przy przewozach na duże odległości.	☐	☐
8) Transport wodny śródlądowy należy do najstarszych i najtańszych rodzajów przewozu, ale w Polsce nie odgrywa większej roli ze względu na zmieniający się poziom wody w rzekach.	☐	☐
9) Transport lotniczy jest najszybszym i obecnie tanim środkiem transportu, gdyż obsługują go tanie linie lotnicze.	☐	☐

Rozpoznaj atrakcje turystyczne Polski. Uzupełnij opisy fotografii, zaznaczając właściwą nazwę (a–e) i region (A–E). Następnie wpisz znak X przy obiektach wpisanych na Listę UNESCO. (6 p.)

Nazwa:

- a. skansen archeologiczny w Biskupinie
- b. zamek krzyżacki w Malborku
- c. Kościół Pokoju w Świdnicy
- d. Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie
- e. Zamek Ogrodzieński w Podzamczu

Region:

- A. Nizina Śląska
- B. Sudety
- C. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska
- D. Pobrzeże Gdańskie
- E. Pojezierze Wielkopolskie (Kujawskie)

Nazwa

a

b

c

d

e

Region

A

B

C

D

E

Nazwa

a

b

c

d

e

Region

A

B

C

D

E

Nazwa

a

b

c

d

e

Region

A

B

C

D

E

Nazwa:

- a. skansen archeologiczny w Biskupinie
- b. zamek krzyżacki w Malborku
- c. Kościół Pokoju w Świdnicy
- d. Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie
- e. Zamek Ogrodzieński w Podzamczu

Region:

- A. Nizina Śląska
- B. Sudety
- C. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska
- D. Pobrzeże Gdańskie
- E. Pojezierze Wielkopolskie (Kujawskie)

Nazwa a b c d e

Region A B C D E

Nazwa a b c d e

Region A B C D E

Fotografia przedstawia pewną formę rzeźby terenu. (3 p.)

Rozpoznaj przedstawioną na fotografii formę rzeźby terenu. Dokończ poniższe zdania, wybierając odpowiedź spośród podanych.

a) Przedstawiona na fotografii forma terenu to

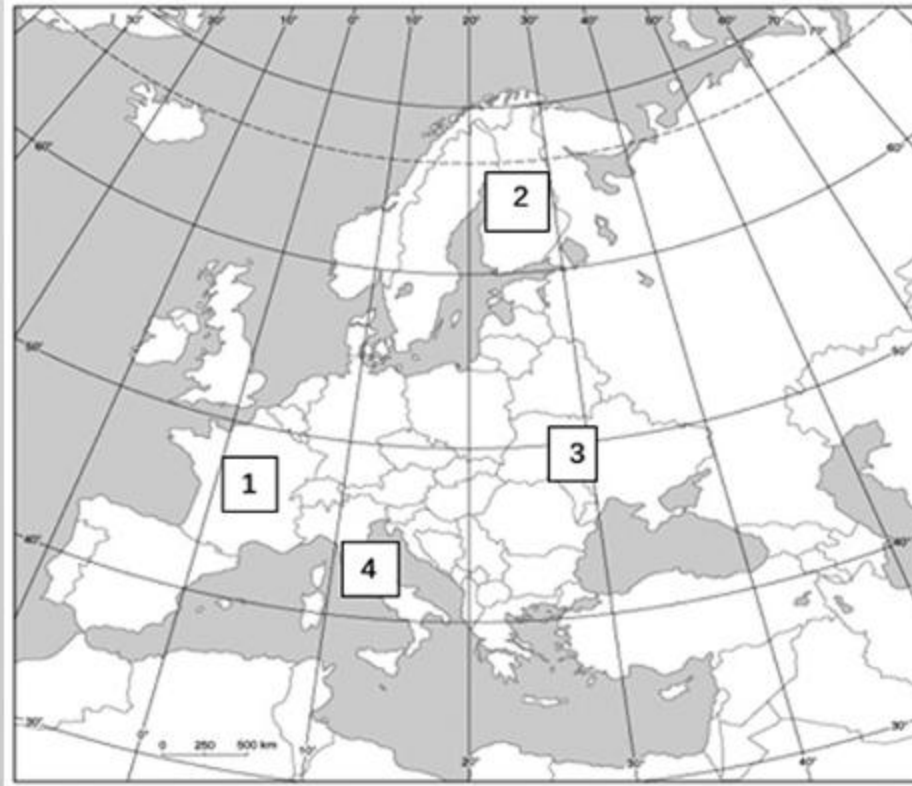
- klif. mierzeja. wydma. pradolina.

b) Jednym z przykładów występowania tego typu form terenu jest

- Wyspa Wolin. Jezioro Mamry. Pradolina Warszawsko-Berlińska. Półwysep Helski.

c) Formy tego typu są charakterystyczne dla

- pobraży. pojezierzy. nizin. wyżyn.

Na podstawie mapy i własnej wiedzy wskaż prawidłowe zdanie opisujące typ oraz położenie Morza Bałtyckiego. (1 p.)

- A. Bałtyk jest morzem wewnątrzkontynentalnym, położonym w środkowej Europie.
- B. Bałtyk jest częścią Oceanu Arktycznego.
- C. Bałtyk jest morzem śródziemnym, położonym w północnej Europie.
- D. Do Bałtyku mają dostęp wszystkie państwa sąsiadujące z Polską od wschodu.

Zadanie 20.

Przedstawione zegary pokazują czas urzędowy w wybranych miastach świata.

A. Moskwa
(56°N, 38°E)

B. Nowy Jork
(41°N, 74°W)

C. Warszawa
(52°N, 21°E)

D. Sydney
(34°S, 151°E)

E. San Francisco
(38°N, 122°W)

Wiedząc, że w Warszawie jest południe, uporządkuj położenie zegarów. Wpisz oznaczenia literowe do odpowiednich kwadratów.

